

Praktične upute za pisanje seminarskog rada

Uvod u sociologiju

Seminarski rad

Samostalan školski rad u kojem se obrađuje izabrana ili zadana tema i gdje studenti demonstriraju sposobnost primjene teorije, metode i analitičkog čitanja teksta.

Cilj seminarskog rada je predstaviti, obrazložiti, elaborirati i opisati spoznaje, činjenice i shvatanja o fenomenima i problemima određene izabranom ili zadanom temom.

Naprimjer: *savremena porodica* – fenomen; *savremena bh. porodica u migraciji* – problem.

➤ Tehnički izgled teksta

Tehnički oblikujte tekst slijedeći standard obostranog poravnjanja (*justify*), Times New Roman font 12, prored 1,5. Margine podesiti na “normal”.

Nakon svakog znaka interpunkcije (, ; . ? ! , “ ”) ostaviti jedno prazno mjesto nakon čega se tekst nastavlja. Pasusi/paragrafi odvajaju se jednim praznim redom. Svaka stranica mora biti numerisana. Obratiti pažnju na slovne i znakovne greške.

Preporučuju se da svaki podnaslov ide na zasebnu stranicu.

Obim rada: minimum 5 stranica rada sveukupno, bez naslovnice i literature.

➤ Struktura rada

Strukturu seminarskog rada sačinjavaju: naslovnica, sažetak, sadržaj, uvod i pojmovi, razrada, zaključak i literatura.

a) Naslovnica, sadržaj, sažetak i ključni pojmovi

Iza naslovnice slijedi sadržaj sa numeracijom naslova i podnaslova (obavezno je digitalno kreiranje sadržaja korištenjem *Table of Contents* opcije). Uvodu prethodi sažetak rada, gdje se na najviše pola stranice sažimaju ključni dijelovi teksta. Ispod sažetka navodimo ključne pojmove.

b) Uvod i definicija pojmova

Uvod treba da sadrži: a) motiv za odabir teme, b) intencije rada (zadatke - pitanja) i c) kratko predstavljanje sadržaja rada. Ova tri elementa odgovaraju na pitanje o ciljevima rada.

Primjeri:

„Seminarski rad piše se u svrhu ispunjenja nastavne obaveze na predmetu Uvod u sociologiju I..., kao i da bi se produbilo znanje o temi...“

„Ključna namjera rada je analiza sociološkog shvatanja fenomena rodnih razlika...“

„U ovom radu predstavljaju se osnovna shvatanja o društvenom fenomenu počinitelaca i žrtava krivičnih djela...“

Napomena: osnovne pojmove ne navodimo u uvodu niti na istom mjestu razrađujemo temu.

Definicije osnovnih pojmova: pored svake definicije u osnovnim pojmovima dodajemo referencu na izvor slijedeći pravila citiranja i navođenja literature, uključujući broj stranice ukoliko smo koristili enciklopedije, rječnike ili leksikone te datum posljednjeg pristupa ukoliko je riječ o internet izvoru. Ovo važi i za sve ostale reference.¹

Naprimjer: „Znanje (grč. episteme, engl. knowledge, njem. das Wissen) – konstrukcija dostignuća i različitih saznanja (filozofskih, znanstvenih, religioznih)... Znanje je logički i koherentno povezano u sistem stavova o svijetu“ (Lavić, 2014: 751).

Korištenje *Wikipedia*-e nije dozvoljeno!

U radu je potrebno navesti najmanje jedan a najviše tri pojma. Nije preporučljivo da uvod i definicije pojmova zauzimaju više od 1,5 stranice.

c) Razrada teme

Za teme koje predstavljaju **autore**:

- Predstaviti kratku biografiju i najznačajnija djela.
- Objasniti razloge zbog kojih je autor važan, odnosno koji je to ključni doprinos autora sociološkoj misli.
- Objasniti ključne ideje autora, određene temom (npr. Weber društvo razumjeva kao... Jer je njegov pristup... Zbog toga on određuje društvenu pojavu kao... Za Maxa Webera, savremeno društvo predstavlja...).

Za teme koje se bave **društvenim fenomenima**:

- Predstaviti ključna obilježja fenomena, uključujući njegove elemente.
- Predstaviti teorijska mišljenja autora o fenomenu.
- Objasniti zbog čega je to važan društveni fenomen i kakvu ima društvenu ulogu.
- Naprimjer, za temu „Društvo i moral“ predstaviti fenomen morala i njegove elemente (moralni sud i moralna sankcija), mišljenja autora (Bentham i Fichte) te značaj (dio kulture, izraz društvene svijesti, oblik društvene kontrole...).

---

¹ Informacije dostupne u linku na kraju ovog uputstva.

Za teme koje se bave **društvenim problemima**:

- Opisati problem.
- Predstaviti teorijski okvir razumjevanja problema.
- Objasniti zbog čega je to važan problem i navesti eventualna rješenja ukoliko se navode u literaturi.
- Naprimjer, za problem „Društvo bez zločina“ opisati problem zločina, predstaviti teorijski okvir razumjevanja (marksistička teorija, teorija društvene kontrole) te objasniti zbog čega je to važan problem (devijantno ponašanje dovodi do sloma društvenog poretka).

d) Zaključak

U pravilu, zaključak obično sadrži:

- a. kratki rezime rada, s naglaskom na ključna opažanja (npr. "temeljem uvida u literaturu na ovu temu došlo se do spoznaje..."),
- b. kritički osvrt na temu (koja su to ili problematična ili nedogovorena pitanja u vezi nekog društvenog fenomena ili teorijskih stavova autora),
- c. prijedlog rješenja za određeni društveni problem (kako onih koji se navode u literaturi tako i naš prijedlog, npr. „problem ekonomske emigracije iz BiH teško je riješiti ukoliko mladim ljudima, poput mene, nedostaje perspektiva budućnosti u ovoj zemlji“),
- d. naša lična zapažanja (šta smo naučili i zbog čega nam je to znanje važno).

e) Korištena literatura

Izvore navodimo prema abecednom slijedu – polazeći od prezimena autora ili naziva dokumenta.

U literaturi navodimo samo *neposredno korištenu literaturu*, to jest, samo onu literaturu na koju smo se neposredno referirali u samom radu.

Izvori na koje nedostaje referenca u samom radu *ne smiju* biti navedeni u popisu korištene literature. Svi izvori na koje se referiramo u samom radu *moraju* biti navedeni u popisu korištene literature.

➤ **Citiranje i navođenje izvora**

Pravila citiranja i navođenja izvora u radu i literaturi dostupna su na ovom linku: http://www.efsa.unsa.ba/ef/docs/Prirucnici/prirucnik_ekonomski_web.pdf.

Fusnote se mogu koristiti isključivo za dodatna pojašnjenja ili komentare teksta, a nikako za navođenje referenci.